

עפ"ת 27030/07/13 - מדינת ישראל נגד בנימין חיים טל

בתי המשפט

עפ"ת 27030-07-13
03 פברואר 2014

בית משפט מחוזי באר שבע

לפני: כבוד השופטת טלי חיימוביץ

בעניין: מדינת ישראל באמצעות פמ"ד ע"י עו"ד אבי ביטון

המעוררת

נגד

בנימין חיים טל ע"י ב"כ עו"ד ליאור ליברמן

המשיב

פסק דין

ערעור המדינה על קולת העונש, בגזר דין של בית משפט השלום לתעבורה (כב' השופט מאושר), בתיק ת"ד 5958-06-12 מיום 27.5.13, לפיו הורשע המשיב על פי הודאתו, בעבירות של גרימת נזק וחבלה, לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, נהיגה ברשלנות לפי סעיפים 2(62) ו-2(38) לפקודת התעבורה, ואי מתן זכות קדימה בצומת לפי תקנה 64(ג) לתקנות התעבורה.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 10.2.12 נהג המשיב ברכב, התקרב לצומת, לא ציית להוראת תמרור 301, לא נתן זכות קדימה לרכב המעורב אשר הגיע מימינו, נכנס לצומת ופגע עם חזית רכבו בדופן הרכב המעורב. כתוצאה מהתאונה, נחבל חבלות של ממש הנוסע ברכב המעורב, ונהג הרכב המעורב נחבל חבלות קלות.

בית משפט קמא גזר על המערער עונשים של פסילה בפועל למשך 45 יום, פסילה על תנאי וקנס כספי.

נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 3-12 חודשי פסילת רישיון, וכאשר מדובר בנסיבות מתאימות, ניתן אף להקל. המשיב קיבל אחריות והודה בהזדמנות הראשונה. נסיבות ביצוע התאונה מיוחדות, שכן על פי התמונות, חנתה משאית לפני הצומת, והסתירה את התמרור. גם הפגיעה אינה קשה. נהג הרכב המעורב לא ניזוק בעיניו, אלא סבל רק משבר באפו. למשיב עבר תעבורתי מקל, ותק נהיגה בן 6 שנים, ולחובתו שתי הרשעות קודמות מסוג ברירת משפט. בנוסף, המשיב אדם נורמטיבי, לומד בבית ספר למחשבים, עומד להינשא, ועובד בעסק משפחתי. הוא גם לא נפסל פסילה מנהלית.

לפיכך, הקל בית משפט קמא עם המשיב, וגזר עליו מחצית מתקופת הפסילה המינימאלית.

ב"כ המערערת מלין על קולת העונש.

לטענתו, לא היה מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא, מבלי שהתקיימו התנאים הקבועים בסעיף 40ד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), בדבר שיקומו של המשיב. בית משפט קמא גם לא נתן משקל ראוי לחבלות שנגרמו לנוסע ברכב המעורב, לרבות השבר בארובת העין, והאשפוז בבית החולים למשך מספר ימים. בנוסף, לא היה מקום ליתן משקל רב ובלתי סביר, לטענות בדבר הסתרת התמרור, שכן מדו"ח הבוחן וצילום זירת התאונה עולה, כי התמרור לא היה מוסתר, אלא בולט, וגם עגלת המשאית לא הגבילה את שדה הראיה של המשיב לימין. בנוסף, על פי תקנה 64(ג) לתקנות התעבורה, היה על המשיב להאט את רכבו ובמקרה הצורך גם לעצרו, כדי לתת זכות קדימה לרכב המעורב. לא התקיימו נסיבות מיוחדות שהצדיקו סטייה כה משמעותית מפסילת המינימום. קבלת אחריות כשלעצמה, ונסיבותיו האישיות של המשיב, שאינן חריגות, לא מצדיקים סטייה מהרף.

ב"כ המשיב עותר להשאיר את גזר הדין על כנו, מנימוקי בית משפט קמא. לטענתו, נכון עשה בית משפט קמא כאשר התייחס לנסיבות התאונה. גם בהליך הפסילה המנהלית, החליט קצין המשטרה שלא לפסול את רישיון המשיב, על יסוד טענות הסנגור בדבר הסתרת התמרור על ידי המשאית. בנוסף, המשיב כבר ריצה את תקופת הפסילה, ואין זה מידתי להשית עליו עתה עונש נוסף.

דין

לטענת המערער, לא היה בית משפט קמא רשאי לסטות לקולא מהרף התחתון של מתחם העונש ההולם, מנימוקים שאינם נימוקים של שיקום, כאמור בסעיף 40ד לחוק העונשין.

זו טענה שאין בידי לקבל.

בית המשפט העליון ברע"פ 2829/13 מור מוריאל נ' מדינת ישראל (29.4.13) התייחס לסטייה לקולא מרף העונש המזערי, לאחר תיקון 113, וקבע כי אין סתירה בין שתי ההוראות.

"...לדידי, אין כל יסוד לטענת בא-כוח המבקשת בדבר קיומה של סתירה, לכאורה, בין הוראת סעיף 39א לפקודת התעבורה לבין תיקון 113 לחוק העונשין. הגם שהמחוקק בחר להגביל את שיקול דעתו של בית- המשפט, בקובעו עונש פסילה מינימלי, הרי שהגבלת שיקול הדעת אינה מוחלטת ובהתקיים "נסיבות מיוחדות", מתאפשרת סטייה, לקולא, מעונש המינימום אותו קבע המחוקק...".

גם בדבריה הסברה להצעת חוק הבניית שיקול הדעת בענישהנאמר:

"מוצע להבהיר במפורש, למען הסרפק, כיה הסדר בחוק המוצע כפוף לכלהוראה בדבר עונשים מרביים, עונשי חובה או עונשים מזעריים".

הגם שבסופו של יום לא נוספה הבהרה כאמור, ברי כי זו הכוונה. יש גם היגיון בפרשנות כזו, בהיות עונש מינימום משום קביעה ספציפית של מתחם ענישה, הגוברת על עקרונות כלליים המותווים בתיקון 113 לחוק.

האם הסטייה בנסיבות העניין היתה סבירה.

כאן דעתי אינה כדעת בית משפט קמא.

בית משפט קמא ביסס את הסטיה לקולא מהעונש המזערי על שני טעמים, האחד, נסיבות התאונה, והשני, נסיבותיו האישיות של המשיב.

בכל הנוגע לנסיבות אישיות, מקובלת עלי טענת המערערת, לפיה אין בנסיבות אישיות שגרתיות, כגון העדר עבר פלילי וניהול אורח חיים נורמטיבי, משום נסיבה מיוחדת המצדיקה סטיה מעונש מזערי. ראה לעניין זה רע"פ 2829/13 הנ"ל:

"...אותן "נסיבות מיוחדות" אין משמען ניהולם של חיים נורמטיביים גרידא, דבר המצופה מכל אדם ואדם, אלא שנדרש דבר מה מעבר לכך".

אשר לנסיבות התאונה - עיון בדו"ח הבוחן מעלה, כי המשאית לא הסתירה את התמרור. כך אומר הבוחן במסקנותיו:

"מחומר החקירה עולה, כי נהג רכב פולקסווגן אשר היה ברח' המחקר מכיוון דרום לצפון, בהגיעו לצומת עם רח' החרושת לא ציית לתמרור 301 המוצב מימין בכיוון נסיעתו, נכנס לצומת בנסיעה רצופה והתנגש במונית אשר הגיעה מימין לו...התמרור ברור ובולט ולא היתה שום מניעה לראות אותו. במקום יש שדה ראייה מכיוון הגעת הרכב הפרטי לכיוון מזרח מקו עצירה 40 מ, מקו הצומת 70 מ', מקו עגלה חונה 150 מ'..."

הבוחן לא נחקר על חוות דעתו, ומשכך לא היה מקום לקבוע מסקנות הנוגדות את דו"ח הבוחן.

גם החבלות של נוסע הרכב המעורב אינן זניחות, ושבר בארובת העין, הוא פגיעה של ממש.

אומנם, עברו התעבורתי של המשיב קל, אולם אין בכך לבד, כדי להצדיק סטייה כה משמעותית מהרף התחתון, ובוודאי לא העמדתו על מחצית, בפרט נוכח ביצועה של עבירה דומה כעבור חודש ימים בלבד, מאז עבירה זו.

אשר על כן, אני מקבלת את הערעור, ומעמידה את עונש הפסילה על שלושה חודשים, בניכוי הפסילה שכבר ריצה המשיב.

יתר רכיבי הענישה יישארו על כנם.

המשיב יפקיד את רישיון הנהיגה שלו לא יאוחר מיום 3.3.14 במזכירות בית משפט קמא.

ניתן והודע היום, ג' אדר תשע"ד, 03 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.